

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ

УДК 338.246.87:330.4

І.Б. Хома, канд. екон. наук, доц.

Національний університет „Львівська політехніка“, м. Львів,
Україна, e-mail: irkhoma2010@mail.ru

ЕКСПРЕС-ДІАГНОСТУВАННЯ ТЕНДЕНЦІЙ СТАНУ ЕКОНОМІЧНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЗА ПОКАЗНИКАМИ КОНТРОЛЮ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

I.B. Khoma, Cand. Sci. (Econ.), Associate Professor

Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine, e-mail:
irkhoma2010@mail.ru

RAPID DIAGNOSTICS OF TRENDS OF ECONOMIC PROTECTABILITY OF ENTERPRISE BY MONITORING INDICATORS OF INNOVATION

Мета. Формування та використання апарату експрес-діагностики щодо виявлення тенденцій економічної захищеності промислового підприємства на основі мінімально запропонованої кількості показників контролю за якістю протікання інноваційної діяльності на сучасному промисловому підприємстві.

Методика. Використана методика коефіцієнтного підходу до обчислення диференційовано підібраних показників-індикаторів, які зведені до однакової розмірності, що спрощує їх системний контроль.

Результати. Результати експрес-діагностування щодо загальної тенденції економічної захищеності господарюючого суб'єкта базуються на динаміці показників: рівня фінансування та кредитування інноваційної діяльності, інтегрального показника ефективності інноваційної діяльності та рентабельності інноваційного проекту за рахунок вкладених у підприємство інвестицій у системі діагностики інноваційної захищеності.

Наукова новизна. Науковою новизною у статті можна вважати розроблення концептуального підходу щодо здійснення експрес-діагностування оптимальної вибірки індикаторних показників, що локалізовано точно встановлюють контроль за станом інноваційної діяльності господарюючого суб'єкта і максимально щільно кореспондуються у часі зі зростаючими або спадаючими тенденціями внутрішнього стану економічної захищеності досліджуваного промислового підприємства, фіксуючи вплив різноманітних загроз, у першу чергу, на інноваційну діяльність та дозволяючи об'єктивно оцінити стан збереженого його економічного потенціалу при виводженні та реалізації інноваційного продукту.

Практична значимість. Полягає у прискореному виявленні тенденцій мінливого стану поточної економічної захищеності підприємства в результаті дії загроз внутрішнього й зовнішнього середовищ та в доволі простому прикладному використанні для будь-якого підприємства, що планує перевірити динаміку свого потенційного ступеню захищеності, насамперед, за рахунок ефективності протікання інноваційної діяльності з використанням комплексу інформаційних даних у розрізі динаміки проміжних величин контрольних параметрів. Загалом інноваційна діяльність на підприємстві може додатково стимулюватись різними заходами та встановлювати кореляційний взаємозв'язок з операційною та фінансово-інвестиційною діяльністю у відносинах співпраці з конкурентами та фінансово-кредитними установами.

Ключові слова: експрес-діагностування, економічна захищеність, тенденції, показники-індикатори, інноваційна діяльність, інноваційний захист, підприємство

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання ряд вітчизняних промислових підприємств стикається із завданням збереження свого допустимого стану економічної захищеності, який у будь-якому випадку буде залежати від можливості протистояння всьому спектру загроз, що надходять із внутрішнього та зовнішнього середовищ. Ці загрози

суб'єкт господарювання може зафіксувати, зокрема, і за допомогою експрес-діагностування стану економічної захищеності не тільки за участі меншої кількості показників-індикаторів, але й за окремо диференційованою складовою інтегрованого економічного захисту, якою, наприклад, може бути й інноваційна захищеність підприємства, що є результатом якості протікання інноваційної діяльності на підприємстві загалом на поточний момент часу. У зв'язку з цим ви-

никає проблема вибірки мінімально необхідної кількості показників-індикаторів, що дозволять у найкоротший часовий відрізок встановити ефективний контроль за станом захисту інноваційної діяльності підприємства, та за їх результатами оцінити тенденції збереження або незбереження стабільного стану інтегрованої економічної захищеності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Оцінюванням інноваційної діяльності суб'єктів господарювання займалася значна кількість науковців, зокрема, це: І.В. Алексєєв, Я.О. Арчикова А.В. Васильєв, П.М. Завлін, С.М. Ілляшенко, О.О. Лапко, П.П. Микитюк, Ф.Ю. Поклонський, Б.Г. Сенів, С.М. Шкарлет та інші [1–8]. Проте, більшість їх концептуальних досліджень були досить локалізованими й торкались або тільки оцінювання нововведень у промисловості, або відповідали за формування загального масиву показників щодо оцінювання інноваційної діяльності на підприємстві, або диференціювали підходи до стимулювання інноваційної діяльності з позиції стимулювання розвитку виробництва, стимулювання поліпшення умов праці на промислових підприємствах, або стимулювання споживання. Наприклад, ними було встановлено, що під час оцінювання нововведень у галузі промисловості конкурентоспроможність випущеної продукції закладається ще на етапі проектування й розроблення виробу, тому вона повинна бути попередньо оцінена ще на стадії формування технічного завдання на розробку. Якщо конкурентоспроможність низька, то інноваційна діяльність підприємства себе не виправдовує, зростає ризик додаткових втрат при впровадженні цих інновацій. Тобто якісна інноваційна діяльність на підприємстві знаходила відображення локалізовано на високій конкурентоспроможності готової продукції та, тим самим, дозволяла відрізнити тільки підприємств-виробників на ринку товарів від інших виробників-конкурентів протягом відповідного проміжку часу, цілковито не охоплюючи таку нововведену категорію як „стан економічної захищеності підприємства“.

Невирішені раніше частини загальної проблеми. На даний момент лишився недослідженим аспект взаємозв'язку стану захисту інноваційної діяльності підприємства з діагностованим станом інтегрованої економічної захищеності і, зокрема, через апарат експрес-діагностики, в основі якого наперед закладена бажана пришвидшена ідентифікація зміни тенденцій стану економічної захищеності підприємства для прийняття виваженого рішення про стан справ на суб'єкті господарювання та їх подальший контроль.

Формулювання цілей статті. Метою статті є формування та використання апарату експрес-діагностики щодо встановлення тенденцій економічної захищеності промислового підприємства на основі мінімально запропонованої кількості показників контролю за якістю протікання інноваційної діяльності на сучасному промисловому підприємстві.

Виклад основного матеріалу дослідження. Встановлено, що інноваційна захищеність підприємства –

це стан захисту інноваційної діяльності господарюючого суб'єкта від дії загрозливих факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, що корегують поточні фінансово-економічні результати оцінки якості його сукупного інноваційно-виробничого розвитку та комплексно впливають безпосередньо на операційну діяльність, зберігаючи допустимий рівень конкурентоспроможності готової інноваційної продукції.

Останнім часом рівень інноваційної захищеності підприємства займає першочергове значення, так як у порівнянні з рівнями інших складових захисту він найскладніше піддається контролю та якісному управлінню [9]. Це пов'язано з тим, що всі проміжні параметри, які впливають на розрахунок його показників-індикаторів, не фіксуються в основних формах фінансової звітності підприємства і, у більшості випадків, відносяться до інформації внутрішнього характеру, тобто не завжди доступної для будь-якого користувача.

Тому, користуючись напрацюваннями таких науковців, як С.М. Ілляшенко, П.П. Микитюк, Б.Г. Сенів [3, 5, 6], і надавши їм відповідний подальший розвиток через власні дослідження, можна рекомендувати включити до переліку основних показників контролю стану інноваційної діяльності на промислових підприємствах такі з них, як: рівень винахідницької діяльності ($r_{\text{вд}}$); коефіцієнт рівня фінансування та кредитування інноваційної діяльності ($r_{\text{іфк}}$); інтегральний показник ефективності інноваційної діяльності ($I_{\text{іф}}$) та показник рентабельності інноваційного проекту за рахунок вкладених інвестицій ($R_{\text{іпр}}$), розрахунок яких наводиться у формулах (1–4)

$$r_{\text{вд}} = r_1 + r_2 + r_3 = \frac{k_o}{Z} + \frac{k_{\text{нд}}}{Z} + \frac{v^\phi}{V}, \quad (1)$$

де r_1 – рівень освіти персоналу; r_2 – рівень наукової досвідченості; r_3 – рівень психологічного клімату в колективі, що дозволяє приймати виважені управлінські рішення щодо впровадження наукових розробок, а також залежить від наявності якісного правового захисту інтелектуальної власності через патенти та ліцензії; k_o – кількість працівників підприємства з необхідним рівнем освіти; Z – загальна кількість працівників на підприємстві; $k_{\text{нд}}$ – кількість працівників відповідної наукової досвідченості; v^ϕ – фактичний рівень психологічного клімату у групі винахідницької діяльності в балах; V – максимальний рівень психологічного клімату у групі винахідницької діяльності на підприємстві в балах.

$$r_{\text{іфк}} = \frac{K_3(t)}{K_n^i(t_1)}, \quad (2)$$

де $K_3(t)$ – загальна сума коштів, що надійшли на фінансування інноваційної діяльності підприємства (за умов самофінансування кошти надійдуть із прибутку від

операційної діяльності та амортизаційних відрахувань, де основою операційної діяльності виступить виробничо-збутова діяльність) за період часу t ; $K_n^i(t_1)$ – обсяг коштів, що необхідно вкласти в інноваційний продукт за запланований проміжок часу t_1 .

$$I_{io}^e = \frac{B_3}{B_{НДДКР}^{\phi} - (H_0^e - H_1^e)}, \quad (3)$$

де B_3 – загальні (сумарні) витрати на закінчені проектні роботи, рекомендовані до освоєння в серійному виробництві; $B_{НДДКР}^{\phi}$ – фактичні сумарні витрати на НДДКР за звітний рік; $(H_0^e - H_1^e)$ – сума різниць незавершеного виробництва у вартісному виразі на початок і кінець звітного періоду.

$$R_{ipr} = \frac{D_{t_1}}{I_t}, \quad (4)$$

де D_{t_1} – сумарний дохід, що приніс інноваційний проект підприємству за звітний період t_1 ; I_t – сумарний розмір інвестицій в інноваційний проект підприємства за період t .

Проте, показник рівня винахідницької діяльності не завжди об'єктивно буде демонструвати інтегрований стан економічної захищеності підприємства, так як не зовсім повно відобразатиме стан інноваційного захисту в наслідок того, що потребує більш глибокої та достовірної інформації, так як ряд вітчизняних підприємств, хоча вже й стали на шлях інноваційних змін за рахунок покращення наукової досвідченості

працівників і отримання додаткових інвестицій на фінансування інноваційної діяльності, проте, не застраховані в ринкових умовах від раптового падіння стану платоспроможності та кредитоспроможності, ліквідності й фінансової стійкості.

Крім того, цей мінімально сформований діагностичний інструментарій контролю інноваційної діяльності підприємства встановлює найбільш щільний взаємозв'язок з іншими складовими економічної захищеності підприємства, такими як фінансово-кредитна та інвестиційна, для підтвердження в перспективі точності кінцевих результатів у процесі здійснення експрес-діагностування інтегрованого стану захисту. Хоча на рівні інноваційної захищеності не завжди для кожного суб'єкта господарювання можна обчислити показник рентабельності інноваційного проекту за рахунок вкладених інвестицій (R_{ipr}), тому що промислове підприємство може цілеспрямовано знаходитись на самофінансуванні та не мати сумарного розміру інвестицій, вкладених до інноваційного проекту.

У більшості випадків, таким чином, рекомендується здійснювати експрес-діагностику тенденцій стану економічної захищеності підприємства на основі лише показників: рівня фінансування та кредитування інноваційної діяльності, інтегрального показника ефективності інноваційної діяльності та показника рентабельності інноваційного проекту за рахунок вкладених інвестицій в системі контролю за повноцінною інноваційною діяльністю.

Для апробації візьмемо зібрані інформаційні дані за двома дослідженими промисловими підприємствами. У зв'язку з деякою конфіденційністю ці суб'єкти господарювання називатимемо – підприємство 1 і підприємство 2 (табл. 1–3).

Таблиця 1

Інформаційні дані для розрахунку рівня фінансування та кредитування інноваційної діяльності промислових підприємств у системі діагностики інноваційної захищеності, (тис. грн)

№ з/п	Найменування параметру	Підприємство 1			Підприємство 2		
		<i>n-1</i> рік	<i>n</i> рік	<i>n+1</i> рік	<i>n-1</i> рік	<i>n</i> рік	<i>n+1</i> рік
1.	Загальна сума коштів, що надійшла на фінансування інноваційної діяльності (або обсяг коштів, що порівнюється до тієї суми, яка може бути використана на фінансування інноваційної діяльності з прибутку від операційної діяльності та амортизаційних відрахувань підприємства) ($K_s(t)$)	14612	13799	1504	58147	23486	-21791
2.	Обсяг коштів, що необхідно вкласти у виробництво інноваційного товару ($K_n^i(t_1)$)	4012	4366	4720	12860	14510	15000
	Розрахунковий коефіцієнт рівня фінансування та кредитування інноваційної діяльності ($r_{io}^{\phi k}$), відн. од.	3,642	3,161	0,319	4,522	1,619	-1,453

Таблиця 2

Вибіркові інформаційні дані для розрахунку інтегрального показника ефективності інноваційної діяльності промислових підприємств у системі діагностики інноваційної захищеності, (тис. грн)

№ з/п	Найменування параметру	Підприємство 1			Підприємство 2		
		<i>n-1</i> рік	<i>n</i> рік	<i>n+1</i> рік	<i>n-1</i> рік	<i>n</i> рік	<i>n+1</i> рік
1.	Загальні (сумарні) витрати на закінчені проектні роботи, рекомендовані до освоєння в серійному виробництві (B_s)	101584	175526	250395	263848	115371	61796
2.	Фактичні сумарні витрати на НДДКР за відповідний період ($B_{НДДКР}^f$)	18114	20310	25000	21595	73669	54118
3.	Незавершене виробництво у вартісному виразі на початок відповідного періоду (H_0^e)	4968	7617	12950,8	2978	16464	9033
4.	Незавершене виробництво у вартісному виразі на кінець відповідного періоду (H_1^e)	7617	5932	13976,1	16464	9033	8427
Розрахунковий інтегральний показник ефективності інноваційної діяльності (I_{io}^e), відн. од.		4,893	9,424	9,621	7,521	1,742	1,155

Таблиця 3

Інформаційні дані для розрахунку показника рентабельності інноваційного проекту за рахунок вкладених інвестицій для промислових підприємств у системі діагностики інноваційної захищеності, (тис. грн)

№ з/п	Найменування параметру	Підприємство 1			Підприємство 2		
		<i>n-1</i> рік	<i>n</i> рік	<i>n+1</i> рік	<i>n-1</i> рік	<i>n</i> рік	<i>n+1</i> рік
1.	Сумарний дохід, що приніс інноваційний проект у період t_1 (D_{t_1})	13	47	109,9	1562	10896	5727
2.	Сумарний розмір інвестицій, вкладених в інноваційний проект (I_t)	0	0	0	6034	6526	6523
Розрахункова рентабельність інноваційного проекту за рахунок вкладених інвестицій (R_{ipr}), відн. од.		-	-	-	0,259	1,670	0,878

Як показали дослідження, для підприємства 1 (див. табл. 3) не можна арифметично обчислити показник рентабельності інноваційного проекту за рахунок вкладених інвестицій у наслідок їх повної відсутності за всі три вказані часові періоди.

Проте, тенденції стану економічної захищеності цих підприємств чітко прослідковуються за динамікою коефіцієнта рівня фінансування та кредитування інноваційної діяльності, через інтегральний показник ефективності інноваційної діяльності. У порівнянні, гірша загальна ситуація спостерігається для підприємства 2,

яке за останній період за всіма вибраними показниками-індикаторами має спадну тенденцію за їх результативними величинами. До того ж на цьому суб'єкті господарювання при наявності від'ємного коефіцієнта рівня фінансування та кредитування інноваційної діяльності у найближчий час буде спостерігатись суттєвий дефіцит коштів, що йдуть на підтримання інноваційної діяльності. Пізніше це може призвести до неплатоспроможності та повного банкрутства господарюючого суб'єкта, якщо підприємство 2 не застосує ефективних санаційних заходів.

На відміну від підприємства 2, підприємство 1 демонструє доволі непогану зростаючу тенденцію за інтегральним показником ефективності інноваційної діяльності, що дозволяє стверджувати: суб'єкт господарювання прикладає максимальні зусилля до запровадження інновацій і виготовлення інноваційного продукту, що має задовільний попит. Проте, підприємство 1 знаходиться на межі щодо наявності оборотних коштів і повної відсутності інвестицій для виконання інноваційного проекту. Це у найближчий час може призвести до стрімкого падіння його загального рівня економічної захищеності, де зменшення рівня інноваційної захисту максимально щільно буде корелюватись із падінням рівня фінансово-кредитної захищеності. Для такого господарюючого суб'єкта політика самофінансування небезпечна, так як штучне стримування кредитного ризику за рахунок недоодержання кредитних ресурсів не буде альтернативою збереження стабільної тенденції стану інтегрованої економічної захищеності.

Висновки та перспективи подальшого розвитку проблеми. Запровадження експрес-діагностування тенденцій стану економічної захищеності підприємства за мінімальною кількістю показників контролю інноваційної діяльності є в нагоді, коли потрібно достатньо швидко, тільки за показниками перевірки стану інноваційної діяльності, прийняти виважені рішення щодо загальних тенденцій економічного захисту господарюючого суб'єкта. Як правило, ті підприємства, що взагалі не мають достатньої інноваційної захищеності або взагалі ще не увійшли до категорії інноваційних за різних причин, зокрема, за відсутності інвестицій на розробку та впровадження інноваційного продукту або за наявності старого обладнання, не можуть розраховувати на повноцінний економічний захист.

У перспективі дана наукова проблема потребує доповнення у плані встановлення загальних тенденцій зміни стану економічної захищеності підприємства за введеними показниками контролю захисту фінансово-інвестиційної діяльності з оптимізацією аналітичного інструментарію щодо ґрунтовної діагностики цієї сфери діяльності господарюючого суб'єкта, включаючи дослідження всіх фінансових відносин даного суб'єкта господарювання з фінансово-кредитними установами.

Список літератури / References

1. Алексеев И.В. Оценка инновационной деятельности в системе контроля уровня экономической безопасности промышленного предприятия: монография / И.В. Алексеев, И.Б. Хома – Донецк: ДонУЭП, 2011. – 328 с.

Alekseyev, I.V. and Khoma, I.B. (2011), *Otsenka innovatsyonnoy deyatelnosti v sisteme kontrolya urovnya ekonomicheskoy bezopasnosti promyshlennogo predpriyatiya* [Assessment of Innovative Activities within the Control System of Economic Protectability Level of an Industrial Enterprise]: monograph, Donetsk University of Economics and Law, Donetsk, Ukraine.

2. Завлин П.Н. Оценка эффективности инноваций / П.Н. Завлин, А.В. Васильев – СПб.: Бизнес-Пресса, 1998. – 216 с.

Zavlin, P.N., Vasilyev, A.V. (1998), *Otsenka effektivnosti innovatsiy* [Assessment of Innovation Effectiveness], Publishing House "Business press", St. Petersburg, Russia.

3. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком / Ілляшенко С.М. – Суми: ВТД „Університетська книга“, 2005. – 324 с.

Ilyashenko, S.M. (2005), *Upravlinnia innovatsiynym rozvytkom* [Management of innovation development] High school textbook, VTD "Universytetska knyha", Sumy; Publishing House "Pryntsessa Olga", Kyiv, Ukraine.

4. Лапко О.О. Інноваційна діяльність у системі державного регулювання: монографія / Лапко О.О. – К.: ІЕП НАНУ, 1999. – 254 с.

Lapko, O.O. (1999), *Innovatsiina diialnist v systemi derzhavnogo regulivannia* [Innovation Activity in the Governmental Regulation System], monograph, National Academy of Sciences of Ukraine: Institute of Industrial Economics, Kyiv, Ukraine.

5. Микитюк П.П. Аналіз впливу інвестицій та інновацій на ефективність господарської діяльності підприємства: монографія / Микитюк П.П. – Тернопіль: Економічна думка, ТНЕУ, 2007. – 296 с.

Mukytyuk, P.P. (2007), *Analiz vplyvu investitsii ta innovatsii na effektivnist gospodarskoi diialnosti pidpryemstv* [Analysis of the Influence of Investment and Innovation Activities on the Efficiency of Business Enterprises], monograph, Ekonomichna dumka, Ternopil, Ukraine.

6. Микитюк П.П. Інноваційна діяльність / П.П. Микитюк, Б.Г. Сенів. – К., 2009. – 392 с.

Mukytiuk, P.P., Seniv, B.G. (2009), *Innovatsiyna diialnist* [Innovation Activity], High school textbook, Centre of the educational literature, Kyiv, Ukraine.

7. Поклонський Ф.Ю. Визначення умов стратегічного спрямування управління інвестиційною та інноваційною діяльністю на промислових підприємствах / Ф.Ю. Поклонський, Я.О. Арчикова // Розвиток фінансових методів державного управління національною економікою: Зб. наук. праць – Донецьк: ДонДУУ, 2010. – вип. 165. – С. 194–207.

Poklonsky, F.Yu., Archykova, Ya.O. (2010), "Definition of terms of strategic direction of investment and innovation activities in industry", *Rozvytok finansovykh metodiv derzhavnogo upravlinnya natsionalnoyu ekonomikoyu*, Collection of Scientific Papers, Donetsk State University of Management, Series Economy, Issue 165, Donetsk, pp. 194–207.

8. Шкарлет С.М. Формування економічної безпеки підприємств засобами активізації їх інноваційного розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук: спец. 08.00.04 „Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)“ / С.М. Шкарлет. – К., 2007. – 40 с.

Shkarlet, S.M. (2007), "Formation of economic Protectability of Companies through Intensification of Their Innovation Development", Abstract of Dissertation for the Degree of Dr. Sci. (Econ.), Kyiv, Ukraine.

9. Хома И.Б. Аспекты инновационной деятельности в формировании экономической защищенности про-

мышленного предприятия: Материалы VI Международной заочной научно-практической конференции „Актуальные вопросы технических, экономических и гуманитарных наук“, г. Георгиевск, 23–24 ноября 2011 г. / И.Б. Хома – Георгиевск: Георгиевский технологический институт (филиал) ФГБОУ ВПО „Северо-Кавказский государственный технический университет“, 2011. – С. 182–195.

Khoma, I.B. (2011), “Aspects of the innovative activities in formation of the economic protectability of an industrial enterprise”, Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Conference “Actual problems of technical, economic, and human sciences”, Georgievsk Institute of Technology (Branch) of Federal State Educational Establishment of Higher Professional Education “North Caucasus State Technical University”, Georgievsk, Russia, November 23–24, 2011, pp. 182–195.

Цель. Формирование и использование аппарата экспресс-диагностики по выявлению тенденций экономической защищённости промышленного предприятия на основе минимально предложенного количества показателей контроля качества протекания инновационной деятельности на современном промышленном предприятии.

Методика. Использована методика коэффицентного подхода к вычислению дифференцированно подобранных показателей-индикаторов, которые сведены к одинаковой размерности, что упрощает их системный контроль.

Результаты. Результаты экспресс-диагностики, касающиеся общей тенденции экономической защищённости хозяйствующего субъекта, базируются на динамике показателей: уровня финансирования и кредитования инновационной деятельности, интегрального показателя эффективности инновационной деятельности и рентабельности инновационного проекта за счёт вложенных в предприятие инвестиций в системе диагностики инновационной защищённости.

Научная новизна. Научной новизной в работе можно считать разработку концептуального подхода к осуществлению экспресс-диагностики оптимальной выборки индикаторных показателей, которые локализовано точно устанавливают контроль за состоянием инновационной деятельности хозяйствующего субъекта и максимально плотно корреспондируются во времени с растущими или ниспадающими тенденциями внутреннего состояния экономической защищённости исследуемого промышленного предприятия, фиксируя влияние угроз, в первую очередь, на инновационную деятельность и позволяя объективно оценить состояние сохранившегося его экономического потенциала при изготовлении и реализации инновационного продукта.

Практическая значимость. Заключается в ускоренном выявлении тенденций меняющегося состояния текущей экономической защищённости предприятия в результате действия угроз внутренней и внешней сред и в довольно простом прикладном его использовании для любого предприятия, которое планирует проверить ди-

намику своей потенциальной степени защищённости, прежде всего, за счёт эффективности протекания инновационной деятельности с использованием комплекса информационных данных в разрезе динамики промежуточных величин контрольных параметров. Вообще инновационная деятельность на предприятии может дополнительно стимулироваться различными мероприятиями и устанавливать корреляционную взаимосвязь с операционной и финансово-инвестиционной деятельностью в отношении сотрудничества с конкурентами и финансово-кредитными учреждениями.

Ключевые слова: экспресс-диагностирование, экономическая защищённость, тенденции, показатели-индикаторы, инновационная деятельность, инновационная защита, предприятие

Purpose. To develop the apparatus of the rapid diagnostics for identifying trends of economic protectability of an industrial enterprise on the basis of the proposed minimum number of the quality control indicators of the innovative activities at modern industrial enterprise.

Methodology. We have used the coefficient approach method for calculation of the selected indices-indicators, which are brought to the same dimension, providing easy system control.

Findings. The results of the rapid diagnostics considering the general trend of the economic protectability of an economic entity are based on the dynamics of the following indicators: level of financing and crediting of the innovative activities, integrated indicator of the efficiency and profitability of innovative projects with respect to the investments attracted to the enterprise in the innovative protectability diagnostic system.

Originality. We have developed a conceptual approach to the implementation of rapid diagnostics of the optimal selection of indicated factors which control accurately the condition of innovative activities of the economic entity and closely correspond in time with the rising or falling trends in the internal state of economic protectability of the investigated industrial enterprise. It allows fixing the impact of threats on the innovation activity and objective assessment of the state of economic potential for production and sale of innovative products.

Practical value. The rapid diagnostics method consists in accelerated identification of trends in the changing state of the current economic protectability of enterprise under the influence of internal and external threats. It is easy-to-use for any enterprise willing to verify the dynamics of its potential level of protectability through the efficiency of innovations implementation by means of the complex of information data in the context of the dynamics of the intermediate values of control parameters. In general, the enterprise’s innovative activities can be additionally stimulated by various events and correlated with operating, financial and investment activities in relations with competitors and financial and credit institutions.

*Рекомендовано до публікації докт. екон. наук
І.В. Алексєєвим. Дата надходження рукопису 17.12.12.*